

Magazine van het Bisdom Haarlem-Amsterdam

JANUARI
2025

1

SAMENKERK

SK

7

Explore
Catholic

8

Jongeren
gedoopt

12

Heilig jaar
2025

Magazine van het bisdom Haarlem-Amsterdam

JANUARI

2025

1

SAMENKERK

SK

Explore
Catholic

7

Met ExploreCatholic biedt het bisdom een antwoord op de groeiende vraag naar het katholieke geloof...

Colofon

SamenKerk is het magazine van het Bisdom Haarlem-Amsterdam en verschijnt zes keer per jaar. Nummer 1 van 2025 – jaargang 50. De volgende uitgave verschijnt op 27 februari 2025.

Redactie

Eric van Teijlingen (hoofd- en eindredactie),
Chris Bond, Eugene Jongerden, Jerry Keuss
(redactiesecretariaat).

Medewerkers

Mariska Adrichem, Ada Bakker, Jasperine van der Plas, Anneke Donkers, Leo Fijen, Ingrid Henkemans, Ralph Koreman, José Pietens, Marcel Poorthuis, Vera Schneijderberg.

Redactieadres

SamenKerk • Postbus 1053, 2001 BB Haarlem
Telefoon • 023-5112600 Fax • 023-5112629
IBAN • NL86 ABNA 0230 8523 19
E-mail • samenkerk@bisdomhaarlem-amsterdam.nl
www.bisdomhaarlem-amsterdam.nl

Abonnement

Abonnementenadministratie • 023-5112600.
Zes nummers *SamenKerk* • € 39,- per jaar
Zes nummers *SamenKerk* in het buitenland
€ 49,- per jaar

Advertenties

Redactie *SamenKerk*
Eric van Teijlingen
023-5112600
samenkerk@bisdomhaarlem-amsterdam.nl

Grafisch ontwerp

Impulsar strategy & design • www.impulsar.nl

Technische realisatie

Vanderperk Groep • www.vanderperk.nl

Niets uit deze uitgave mag zonder toestemming worden overgenomen. Van sommige teksten en illustraties is de herkomst niet te achterhalen; verantwoordelijken kunnen reageren via het redactieadres.

... want steeds meer twintigers willen zich laten dopen. Lees het verhaal van Silvain, Carlotta en Tom.

Jongeren
kiezen voor
het geloof

8

Neem vóór 1 maart 2025 een abonnement op *SamenKerk*:
Enmalige aanbieding vanwege onze 50^e jaargang de edities van 2025 en 2026 ontvangen voor slechts € 50,00!
Info: samenkerk@bisdomhaarlem-amsterdam.nl

Heilig Jaar
2025

12

Naast Heilige Deuren en aflaten horen ook een gebed en een hymne bij dit Heilig Jaar!

Nieuwe
encycliek

24

Een vernield glas-in-loodraam in Uithoorn werd vakkundig gerestaureerd.

Uniek raam
hersteld

32

De nieuwste pauselijke encycliek gaat over de liefde vanuit het H. Hart van Jezus.

Kerstavond opende paus Franciscus het Heilig Jaar en ging hij als pelgrim van hoop het nieuwe jaar in, een Jubeljaar in de Kerk. En ook wij zijn uitgenodigd om als pelgrims van hoop in onze omgeving onderweg te gaan. We mogen als het ware onze rugzak opnemen en op pelgrimstocht gaan.

Dat kan je alleen doen, maar laten we het vooral als parochie- of geloofsgemeenschap doen. Met elkaar hoopvol vooruit kijken. Want een Heilig Jaar mag bij uitstek aanleiding zijn samen te komen om het geloof te vieren, aan de omgeving te laten zien dat er meer gebeurt bij die kerktoren dan op zondagmorgen geluid worden, en als parochie de lichtpuntjes van hoop te zoeken en te laten groeien. Zo merken steeds meer parochies dat jonge mensen bij hen aankloppen om gedoopt te worden. Hoe ontvang je deze jonge 'pelgrims' op zoek naar zingeving en het katholieke geloof?

Aan het begin van 2025 kijken ook wij hoopvol vooruit met een mooi verhaal uit de Zaanstreek, een nieuwe app om het katholieke geloof te ontdekken, welke richting gaat de universele Kerk op na de Synode van 2024 en veel nieuws over wat het Heilig Jaar in ons bisdom te bieden heeft. Daarom: Veel leesplezier met *SamenKerk*.

Eric van Teijlingen
hoofdredacteur

En verder

- 4 Wat ik u zeggen wil
- 6 Kort nieuws
- 11 'Vlam van Liefde': een lied voor het Heilig Jaar
- 14 Heilig jaar 2025: reizen en belangrijke data
- 16 Synode afgerond
- 18 Parels uit de schattengrot
- 20 Inspiratie
- 23 Leo Fijen
- 26 Opening Heilig jaar
- 28 Geboekt
- 30 De koepelkathedraal
- 34 50 jaar *SamenKerk*
- 36 Puzzel
- 37 Gebed voor het Heilig Jaar
- 38 Personalialia
- 39 Agenda

Twée concilies centraal

in dit Jubeljaar

Het Heilig Jaar 2025 – in Bijbelse termen: het Jubeljaar – is op kerstavond door paus Franciscus in Rome geopend. De zondag erna hebben we de opening in ons bisdom gevierd met een druk bezochte eucharistieviering in de kathedraal. In dit Heilig Jaar staat de schijnwerper in het bijzonder op twee concilies: het Concilie van Nicea (gehouden in het jaar 325) en het Tweede Vaticaans Concilie (1962-1965). Wat heeft dat voor ons te betekenen?

A

llereerst wil ik graag iedereen bedanken die naar de opening van het Heilig Jaar in ons bisdom is gekomen. Het was mooi om die bijzondere dag met een volle kathedraal te kunnen vieren. Ik dank ook allen, die op wat voor wijze ook hebben bijgedragen aan het welslagen ervan. Bedankt voor jullie geweldige inzet.

Nicea

Het Concilie van Nicea zal velen van u misschien niet direct zoveel zeggen. Toch hebben we er vaak mee te maken, namelijk iedere keer als wij het Credo, de geloofsbelijdenis, zingen of bidden. Dit Credo is door

Fundament

Tijdens de zondagse eucharistieviering zeggen we samen de hele tekst, maar de structuur is ook dan duidelijk te herkennen: Ik geloof in de Vader... de Zoon... en de heilige Geest. De geloofsbelijdenis is het gemeenschappelijk fundament voor heel de geloofsgemeenschap. Het is dit jaar 1700 jaar geleden dat het Concilie van Nicea werd gehouden en paus Franciscus hoopt dit jaar deze plaats in het huidige Turkije te kunnen bezoeken.

Tweede Vaticaans Concilie

Het is dit jaar zestig jaar geleden dat het Tweede Vaticaans Concilie in 1965 werd afgesloten. Oudere gelovigen hebben deze kerkvergadering nog meegemaakt. Het leek destijds in de ogen van velen vooral om invoering van de volkstaal in de liturgie te gaan, maar dat is eigenlijk niet juist. Het allerbelangrijkste punt was de actieve deelname van alle gelovigen aan de zending van de Kerk. Ook leken gelovigen met een baan hebben van Christus zelf de opdracht gekregen om in de wereld en in de Kerk actief te zijn en bij te dragen aan het doorgeven van het evangelie, in woord en daad.

Het allerbelangrijkste punt was de actieve deelname van alle gelovigen aan de zending van de Kerk

Synodaliteit

Over die actieve deelname van alle gelovigen aan het leven van de Kerk wordt veel nagedacht. Steeds worden er stappen gezet om de inzichten van het concilie meer te verwerkelijken. De laatste tijd wordt dat gedaan onder de noemer 'synodaliteit', in aansluiting bij wat de dogmatische constitutie *Lumen Gentium* van dit Tweede Vaticaans Concilie daarover heeft gezegd (vooral in de nrs. 12 en 37 van dit document). Dit proces wil alle gelovigen meer bij de besluitvorming in de Kerk betrekken.

Opbouw

De uitnodiging aan ons is daarbij om stevig gebouwd op het fundament van onze geloofsbelijdenis, ons in te zetten voor de opbouw van de Kerk en het doorgeven van de boodschap van het evangelie, in eenheid en verbondenheid met paus en bisschoppen. ■

Bisschop Johannes Hendriks

het Concilie van Nicea opgesteld. De tekst is in een later concilie (van Constantinopel 381) nog wat veranderd en bevestigd. Daarom wordt vaak gesproken van het Credo van Nicea-Constantinopel.

Doopbelijdenis

De geloofsbelijdenis is al sinds de eerste christentijd heel belangrijk geweest. Jezus zelf had zijn apostelen uitgestuurd met de opdracht om te dopen "in de naam van de Vader en de Zoon en de heilige Geest" (Mt. 28, 19); voorafgaand aan het doopsel beleden de dopelingen hun geloof in de drieëne God, zoals dat nog steeds gebeurt. Bij een doopsel gebeurt dat in antwoord op de vragen van de priester of diaken.

Kijk op Kathedraal-TV naar een gesproken versie van deze 'Wat ik u zeggen wil'.

Foto: Jochem Oor

Afscheid Bisschoppenconferentie

Hoewel mgr. Jan van Burgsteden s.s.s. in oktober 2011 met emeritaat ging, bleef hij actief deelnemen aan de maandelijkse Bisschoppenconferentie. Afgelopen 8 december vierde de oud-hulpbisschop zijn 89^e verjaardag en op 10 december nam hij (na bijna vijftig jaar) afscheid van dit overleg.

Alledaagse heiligen

De Kerk kent een uitgebreide heiligenkalender. Paus Franciscus heeft voorgesteld om zogeheten 'alledaagse heiligen' van de plaatselijke geloofsgemeenschappen voortaan op 9 november te gedenken, tevens de feestdag van de kerkwijding van de Sint Jan van Lateranen, de kathedraal van het bisdom van Rome. Het betreft geen nieuwe liturgische gedachtenis maar parochies en andere geloofsgemeenschappen zijn uitgenodigd om mensen te herdenken, die bij leven een rolmodel van christelijke praktijk waren. Het gaat om die 'alledaagse' en 'nabije' heiligheid waarin de Kerk, verspreid over de hele wereld, altijd rijk is geweest, aldus de paus.

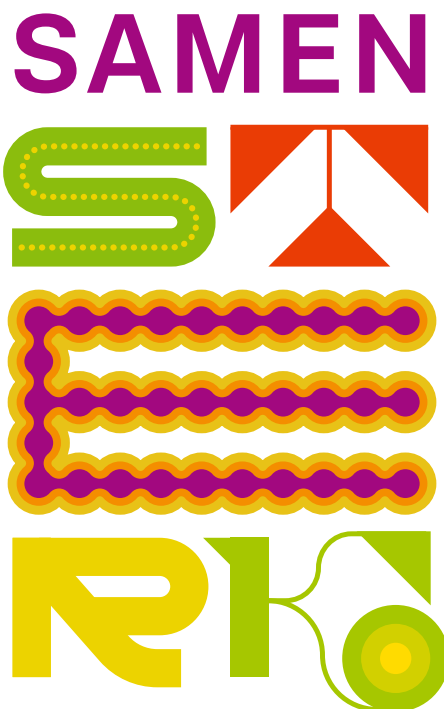
Oriëntatiedag priesterroeping

Op zaterdag 1 maart is iedereen die zich weleens afvraagt of hij priester wil worden welkom op het seminarie in Heiloo. Je ontmoet seminaristen, de rector en andere priesters en ook de bisschop zal langskomen. Wees niet bang, God heeft een plan voor je leven, mooi om dit te ontdekken. Info: rector Jeroen de Wit (rector@willibrordseminarie.nl | 06-40125490).

Missionaire parochie

Op zaterdag 8 februari 2025 wordt in Veenendaal de vierde conferentie 'Missionaire Parochie' gehouden, met als thema 'Blijf in Mij'. Wat is de betekenis van verbondenheid met Jezus Christus in het leven van iedere dag, voor gelovigen én voor parochies? De Duitse katholieke theoloog dr. Johannes Hartl zal spreken over hoe gelovigen en parochies vruchten kunnen voortbrengen, vanuit de verbondenheid met Christus. Hij weet mensen over kerkgrenzen heen te verbinden en geloofsthema's relevant en begrijpelijk te maken voor mensen van deze tijd. In de middag leidt hij een interactief seminar over de plaats van gebed in de parochie. Bouwen aan een missionaire parochie kan niemand alleen. Daarom worden groepen parochianen met een speciaal groepstarief uitgenodigd. Op vrijdagavond 7 februari is er een pre-event, de Young People's MeetUp!, voor jongeren. Info: www.missionaireparochie.nl

Tienerweekend Breakthrough '25

Van 14-16 februari wordt in het heiligdom in Heiloo het tienerweekend BreakThrough gehouden. Heb jij ook wel eens het idee dat je er alleen voor staat? Ben jij de enige die gelooft op school, op voetbal of misschien ook wel in je familie? Op BreakThrough ben je niet alleen! We zullen het hebben over hoe je geloof kan overleven in een niet-gelovige omgeving, hoe je moet omgaan met ingewikkelde vragen en ongemakkelijke situaties en hoe je het gebed een plekje kunt geven in je dagelijkse leven. Daarom is het thema: 'Samen sterk!' Info: www.jongekerk.nl

ExploreCatholic

Het nieuwe communicatieplatform

Op 10 januari 2025 lanceerde het Bisdom Haarlem-Amsterdam een online platform: ExploreCatholic. Met dit nieuwe initiatief wil het bisdom een antwoord bieden op de groeiende vraag naar het katholieke geloof.

Het fenomeen van nieuwe bekeringen binnen de Kerk brengt nieuwe hoop, maar ook nieuwe uitdagingen met zich mee. In Europa en Noord-Amerika, vooral onder jongvolwassenen, is er een groeiende nieuwsgierigheid naar het katholieke geloof als weg naar een gewortelde spiritualiteit en het terugvinden van de diepere betekenis van het leven. Het is vaak het resultaat van een persoonlijke, spirituele en doordachte keuze. Bij het beantwoorden van deze groeiende vraag staat de katholieke Kerk voor de uitdaging om nieuwe gelovigen te begeleiden op hun diepe geloofsreis, vorming te bieden en te helpen integreren in het leven van de geloofsgemeenschap.

Ook binnen ons bisdom is dit waarneembaar. Nederlanders, expats, immigranten, nieuwe katholieken, jongeren, progressief, traditioneel... Het katholieke landschap is wellicht nooit zo divers geweest als in deze tijd en de behoefte naar informatie stijgt, maar het aanbod neemt ook toe.

Katholieke wegwijzer

De mediawereld is groot. Men kan soms in die veelheid niet goed

onderscheid maken in wat bij je past. ExploreCatholic wil een wegwijzer zijn in alles wat katholiek is. Dit platform biedt iedereen die het katholieke geloof wil verkennen, verdiepen of dagelijks beleven,

toegang tot actueel nieuws, inzichten en dagelijkse inspiratie. ExploreCatholic werkt samen met diverse (ook internationale) geselecteerde katholieke bronnen, waardoor het aanbod actueel, veelzijdig en altijd katholiek is. Staat het op internet en is het echt katholiek? Dan zal het waarschijnlijk te vinden zijn op ExploreCatholic.

Of je nu nieuw bent in de katholieke Kerk of je geloof verder wilt verdiepen, ExploreCatholic biedt waardevolle informatie en hulpmiddelen om iemands spirituele reis te verrijken en zijn weg te vinden in het breed algemeen aanbod op internet. ■

Wat biedt ExploreCatholic?

Actueel nieuws

Blijf op de hoogte van belangrijke kerkelijke gebeurtenissen, zowel lokaal als wereldwijd;

Activiteiten

Een overzicht van (bijna) alle katholieke activiteiten voor planning en inspiratie;

Inzichten en artikelen

Antwoord op geloofsvragen, artikelen over katholieke leer, Bijbeluitleg en spirituele thema's;

Dagelijkse inspiratie

Begin je dag met de lezing van de dag of ontdek een passende activiteit, vind gebeden of plekken van geloof.

Bezoek nu
www.explore catholic.nl

Steeds vaker laten twintigers zich dopen

In steden als Amsterdam en Haarlem zien parochies steeds vaker jongeren, die zich melden om gedoopt te worden. Ze kiezen heel duidelijk voor het katholieke geloof. Maar ook in andere regio's in ons bisdom ontvangen ze deze vraag. Zoals in de Zaanstreek. TikTok en de coronapandemie spelen daar een rol in, vermoedt deken George Paimpillil: "We zien vaker dat twintigers zich laten dopen, maar zulke jonge jongeren, dat is in Zaanstad al lang niet meer gebeurd." In het *Noord-Hollands Dagblad* van 30 november schreef José Pietens hier een mooi verhaal over, dat we graag in *SamenKerk* overnemen.

H

et was een speciaal moment tijdens de zondagsviering in de Petruskerk in Krommenie: Silvain Pires (19) liet zich dopen. Zo'n anderhalf jaar geleden begon de Wormerveerder zich te verdiepen in het geloof. Hij las

de Bijbel en bezocht de kerk.

Op één andere jongere na die met familie meekomt, is Silvain de enige jongere in de Petruskerk. Alle andere parochianen zijn boven de vijftig, zegt hij. Maar dat maakt hem niet uit. Hij komt er voor zichzelf en voor zijn geloof. "De kerk vindt het heel bijzonder dat er iemand van mijn leeftijd is. Ik werd met open armen ontvangen, dat was fijn."

Silvain is niet de enige jonge Zaankanter, die zich bekeert. Afgelopen september 2024 werden zes jongeren gedoopt door pastoor Nico Kerssens en pastoor-deken George Paimpillil en later dat najaar volgden er nog meer. Daarnaast is een catechesegroep van zo'n 21 jongeren van start gegaan in de Bonifatiuskerk in Zaandam.

Foto's: Pascal Fielmich

TikTok

Paimpillil vermoedt dat die groei – “ook in andere kerken”- komt doordat meer mensen nadenken over hun identiteit, wie ze zijn en waar ze bij willen horen. In een tijd van ‘staren-op-je-mobiel’ ziet hij meer eenzaamheid onder jongeren. Aan de andere kant hoort hij ook weleens van jongeren, dat ze via TikTok op het spoor zijn gezet van het geloof. Op het platform zijn jonge influencers actief zoals de katholieke Romy Kersten, die filmpjes maakt over haar geloofsleven. Ook zijn er aardig wat – vooral Amerikaanse – christenen, die tiktokken met slogans als #love-beingachristian en #godisgood.

**Als ik stress heb,
praat ik met God,
dan word ik
rustiger**

Geloof geeft houvast

Voor Silvain was het een samenloop van omstandigheden, die hem tot het geloof bracht. In een jaar tijd was zijn leven flink veranderd door de scheiding van zijn ouders, het overlijden van zijn opa en een verhuizing. Daar kwam de coronapandemie nog eens bovenop. Tegelijkertijd was hij bezig met de grotere vragen

des levens. Dat deed hij als liefhebber van natuurkunde en geschiedenis sowieso al. “Sommige vragen kun je verbinden met het christelijk geloof. Neem bijvoorbeeld de oerknal, het begin van het universum. We weten niet precies hoe die is ontstaan. Je kunt een connectie leggen met de Bijbel, die zegt dat het door God is gedaan. Toen ben ik mijn eigen onderzoekje gaan doen en ben tot de conclusie gekomen dat God daadwerkelijk bestaat.”

Als kind dacht Silvain er heel anders over. Hij is niet gelovig opgevoed, maar zat wel op een christelijke basisschool. Want dicht bij huis en zijn moeder had er ook op gezeten. “Al die Bijbelverhalen vond ik moeilijk te geloven: een zee die in tweeën wordt gesplitst, God die het complete universum heeft gemaakt: ik stond er heel kritisch in.” Maar, zo leerde hij later, het christendom is veel meer dan de Bijbel. “Het gaat ook over hoe je omgaat met je eigen emoties en die van de ander.”

Silvain's omgeving reageerde goed op zijn bekering, zegt hij. “Mensen staan er open in, vinden het bijzonder dat ik dit doe. Mijn ouders bijvoorbeeld wisten wel dat ik met het geloof bezig was, maar hadden niet verwacht dat ik dit op zo'n late leeftijd zou doen. Ze vinden het mooi, ze steunen me en waren bij de doop.” Wanneer baby's worden gedoopt, kiezen ouders de peter en de meter; oudere bekeerlingen mogen die zelf kiezen. Zijn oma is zijn meter; hij heeft een goede band met haar en ze is vroeger wel eens naar de kerk geweest. Het geloof biedt Silvain houvast en hielp hem toen hij het zwaar had. “Het geloof zorgde ervoor dat ik me niet hopeloos voelde, liet me zien dat er licht is aan het einde van de tunnel. Als ik bid, de Bijbel lees of naar de kerk ga, gebeurt er mentaal iets. Ik krijg meer rust in mijn hoofd en weet dat er betere tijden aankomen. Dat is niet alleen voor mij belangrijk, maar ook voor andere jongeren in deze maatschappij die moeilijke

thuisituaties hebben. Voor zover ik weet, zijn nog veel jongeren van mijn leeftijd niet gedoopt. Niet dat je je moet dopen, dat is niet dé manier. Het gaat erom dat je zelf onderzoek doet. Vraagtekens zet bij alles in het leven, ook bij de simpele dingen. Uiteindelijk zal dat leiden naar het christelijk geloof.”

Heilige Geest mij aangeraakt

Tom van Oosten en Carlotta Zecchino, beiden 16, kennen de populaire filmpjes op TikTok over het christendom en snappen best dat steeds meer jongeren hierdoor richting geloof worden gestuurd. Maar zij hadden de digitale wereld niet nodig om God te vinden. Dat gebeurde gewoon ‘ouderwets’ in de kerk.

Carlotta kreeg het geloof al in haar jeugd mee. De geboren Italiaanse komt uit een katholiek gezin, is gedoopt en ging altijd naar de kerk.

Maar op een gegeven moment stopte ze daarmee. “Ik geloofde er gewoon niet meer in”, zegt de tiener uit Uitgeest.

Toen ze ongeveer een jaar geleden met haar vriend Tom aan het shoppen was in Amsterdam, zagen ze ‘De Papegaai’. Het kerkje valt nauwelijks op tussen de winkels in de Kalverstraat. Carlotta stelde voor naar binnen te gaan en Tom - atheïstisch opgevoed - wilde wel eens zien wat er in een kerk gebeurt. Het gezang, de teksten, de woorden van de priester maakten diepe indruk op de toen 15-jarige Assendelver. “Ik geloof dat de Heilige Geest mij toen heeft aangeraakt.”

Ook voor Carlotta was het een bijzondere ervaring. Ze maakte een moeilijke tijd door vanwege het overlijden van een familielid en was al weer wat vaker naar de kerk geweest. “Ik was een jaartje van God weg, maar ik vond hem weer terug.”

Tom begon zich meer te verdiepen in het geloof. Hij las de Bijbel, ging elke zondag naar de vieringen in de Odulphuskerk in Assendelft en dacht erover na zich te laten dopen. Hij sloot zich aan bij de catechesegroep om meer te leren voor het geloof en zich voor te bereiden op de doop.

De laatste paar lessen was ook Carlotta daarbij. Zij wist al veel over het catholicisme, maar had nog geen communie gedaan of het vormsel ontvangen. Ze was acht toen ze met haar familie naar Nederland verhuisde en het was er gewoon niet van gekomen.

**Tijdens het
avondeten, boem,
zei ik het:
‘Ik geloof in God’**

Goede ontvangst

Carlotta's ouders waren er blij mee dat ze weer naar de kerk ging, zegt ze. Ook Toms omgeving reageerde

positief. Hij had niet goed geweten hoe hij het thuis moest vertellen en twijfelde of hij dat zou doen. “Maar toen ineens tijdens het avondeten, boem, zei ik het: ‘Ik geloof in God’.” Zijn ouders waren verbaasd, maar na tien minuten vonden ze het wel leuk. De hele familie was bij de doop.

Geluk vrede en rust

Tom en Carlotta gaan elke week naar de kerk en sinds kort elke zaterdag naar de catechesegroep in Zaandam. Want de afgelopen maanden gingen over de voorbereidingen op de doop, van de communie en het vormsel weten ze nog niet zoveel. Met de jongeren van die lessen zitten ze in een Whatsapp-groep. Ze gaan altijd naar de Odulphuskerk en daar zijn ongeveer drie tot vijf jongeren. “In de kerk van Uitgeest komen alleen ouderen.”

Het geloof brengt Carlotta en Tom geluk, vrede en rust. „Het geeft vertrouwen dat je weet dat je bij God terecht kunt. Als ik stress heb, praat ik met God, dan word ik rustiger”, zegt Tom. Maar het geloof is niet altijd makkelijk, vinden ze. Neem het Bijbelcitaat ‘Oordeelt niet, opdat gij niet geoordeeld wordt; want met het oordeel, waarmee gij oordeelt, zult gij geoordeeld worden’. Dat vinden ze een lastige om uit te voeren. Carlotta: “Of dat je mensen voor alles moet vergeven. Als ik ruzie heb met iemand, kost het me moeite om hem te vergeven. Maar ik doe het dan wel.” ■

Vlam van liefde

Voor het Heilig Jaar is een speciaal lied gecomponeerd. Oorspronkelijk in het Italiaans is de liedtekst in vele talen vertaald. En de melodie, vooral die van het refrein, blijft meteen hangen. Daarom is dit lied ook zo geschikt voor parochiekoren en kerkzang in alle geloofsgemeenschappen.

Refrein

Vlam van lief - de, hoop die ons doet le - ven, hoor ons
 lied, een lof - zang uit ons hart. Gij, de
 bron van vred' en eeu - wig le - ven, laat ons
 vei - lig voort - gaan aan uw hand.

Alle landen, volkeren en talen
 die in nacht en duisternis verdwalen,
 zien een licht: uw Woord komt hen bezoeken.
 Wie gebroken is, mag uw Zoon ontmoeten.

Refrein

Goede God, geduldig, vol erbarmen,
 toon uw trouw aan kleinen en aan armen.
 Bron van hoop, Gij scheidt een nieuwe aarde.
 Zend uw Adem, God, laat ons niet verharderen.

Refrein

Onze ogen zien een nieuwe morgen.
 Gij komt nader, houdt U niet verborgen,
 zendt ons uit: 'Verkondigt allerwegen:
 Ik ben God-met-u. Ga, ontvang mijn zegen!'

Refrein

Oorspronkelijke tekst: Pierangelo Sequeri
 Nederlandse bewerking: Bas Suijkerbuijk
 Muziek: Francesco Meneghello.

Scan de code om de partituur van het Jubeljaarhymne te downloaden.

Wilt u het lied beluisteren? Ga naar www.bisdomhaarlem-amsterdam.nl/jubeljaar2025 en kies 'hymne'. Of scan de QR-code: Zing mee met de hymne van het Heilig Jaar: 'Pelgrims van Hoop' - Bisdom van 's-Hertogenbosch

Heilig Jaar 2025

Iedere vijftwintig jaar kent de Kerk een Heilig Jaar of Jubeljaar. Het was paus Bonifatius VIII, die in 1300 het eerste katholieke jubeljaar afkondigde. De oorsprong ligt in het Oude Testament, waar de Israëlieten om de vijftig jaar een jubeljaar vierden, met als doel de gelijkheid, gerechtigheid en maatschappelijke vrede te herstellen. In een Heilig Jaar in de Rooms-Katholieke Kerk staat de verzoening tussen de mensen onderling en tussen mens en God centraal.

Heilig Jaar podcasts

Afgelopen najaar werden in voorbereiding op het Jubeljaar acht (digitale) bijeenkomsten georganiseerd, waarbij een thema gerelateerd aan het motto voor het Jubeljaar: 'Pelgrims

van hoop' werd toegelicht. Deze bijeenkomsten zijn terug te luisteren in acht podcasts van *katholiekleven.nl*. Het terugluisteren meer dan waard. Ook om zo meer te begrijpen over de betekenis en achtergronden van een Jubeljaar in de Kerk. Info: www.katholiekleven.nl/podcasts

- 1 Het Jubeljaar en het Tweede Vaticaans Concilie
- 2 Wat zijn prioriteiten in een Jubeljaar?
- 3 Christelijke hoop en het Jubeljaar 2025?
- 4 De Bijbel en het Heilig Jaar
- 5 De joodse wortels van een Jubeljaar
- 6 Jubeljaren en de betekenis van de aflat
- 7 Het Jubeljaar 2025 en Maria als Moeder van de Hoop
- 8 Het Jubeljaar 2025 en 1700 jaar geloofsblijdenis Nicea

Jubeljaar kaarsen, -vaandels en speldjes

Voor het Heilig Jaar zijn speciale kaarsen, vlaggen en banieren en speldjes verkrijgbaar met daarop het logo van het Heilig Jaar en het motto 'Pelgrims van hoop'. Ideaal voor de kerk (zowel aan de binnenkant als de buitenkant), andere ruimtes en wie bij het Heilig Jaar betrokken is, om zo de kerkgangers en andere bezoekers te attenderen op dit bijzondere jaar:

- Vlaggen, banieren en banners kunnen worden aangeschaft. Informatie op de website van het bisdom.
- Speldjes voor rever, trui, muts of tas zijn verkrijgbaar bij de St-Gregorius vereniging bisdom Roermond. Ze kosten € 1,00 en de minimale afname is vijf stuks. Info: info@sgv-roermond.nl
- Ook (paas)kaarsen met speciale applicaties verkrijgbaar bij de leveranciers van altaarbenodigdheden.

Jubeljaar voor kinderen

Hoe vier je een Heilig Jaar in het gezin of in de parochie met kinderen? Op de website van 'RK Kids' is een speciaal boekje verkrijgbaar met uitleg, leuke opdrachten om de thema's van een Jubeljaar bespreekbaar te maken. Naast zijn er kinderteekeningen te downloaden en podcasts om samen met de kinderen naar te luisteren. Info: www.rkkids.nl/jubeljaar2025

Scan de code om een speciaal boekje over het Heilig Jaar 2025 te downloaden. Deze boekjes kun je (tegen kosten verzending) gratis bestellen.

Bij het Heilig Jaar horen herstel van relaties, de aflaat, de heilige deur en de pelgrimage. Het zijn allemaal tekens die ons zeggen: maak een nieuw begin, bekeer je, sta open voor een nieuwe ervaring, ga op weg, wees een pelgrim van hoop.

Met het thema 'Pelgrims van hoop' wordt dit Jubeljaar een uitnodiging om, ondanks moeilijke tijden, te blijven vertrouwen op de kracht van geloof, hoop en verbondenheid.

Homilie mgr. Jan Hendriks op 29 december 2024 bij de diocesane opening van het Jubeljaar 2025.

Vergeving van schulden

Met zijn boodschap voor Wereldvrede dag (1 januari) riep paus Franciscus met de blik op het Jubeljaar 2025 op tot drie belangrijke actiepunten. Het gaat om het kwijtschelden van internationale schulden, een inzet voor de bescherming van het menselijk leven vanaf de conceptie tot aan de dood en de oprichting van een wereldfonds, waarmee onder meer honger kan worden uitgebannen.

Een joods Jubeljaar, een jaar van barmhartigheid en bevrijding voor heel het volk, begon met de klank van een ramshoorn (in het Hebreeuws *yobel*). "De klank van de ramshoorn herinnerde heel het volk, wie rijk en wie verarmd was, eraan dat niemand ter wereld komt om onderdrukt te worden: wij zijn broeders en zusters, kinderen van dezelfde Vader, geboren om vrij te zijn overeenkomstig de wil van de Heer", schrijft de paus. Het feit dat iedere mens voor God gelijkwaardig is en dat allen schuldenaar zijn ten opzichte van Hem, noemt de Heilige Vader een reden om elkaar onderling te vergeven, zoals ook het Onze Vader zegt: vergeef ons onze schulden gelijk ook wij vergeven onze schuldenaren. Bij vergeven hoort internationaal ook kwijtschelding van financiële schulden: "Laten de meest welvarende landen door hun ecologische schuld te erkennen zich geroepen voelen er alles aan te doen om de schulden kwijt te schelden van de landen die niet in de omstandigheden verkeren om alles terug te betalen wat zij moeten", aldus Franciscus. Scan de QR-code om de gehele pauselijke boodschap voor Wereldvrede dag te lezen. ■

Beleef het Heilig Jaar 2025...
www.bisdomhaarlem-amsterdam.nl/jubeljaar2025

Hopelijk een hoop pelgrims van hoop...

Rome in 't Heilig Jaar

26 april – 4 mei: Nationale bedevaart met de Nederlandse bisdommen. Aanmelding is niet meer mogelijk.

26 – 30 april: Diocesane Familiebedevaart voor gezinnen (met o.a. meer deelname aan de heiligverklaring van Carlo Acutis op zondag 27 april door paus Franciscus). Info: bedevaart@bisdomhaarlem-amsterdam.nl

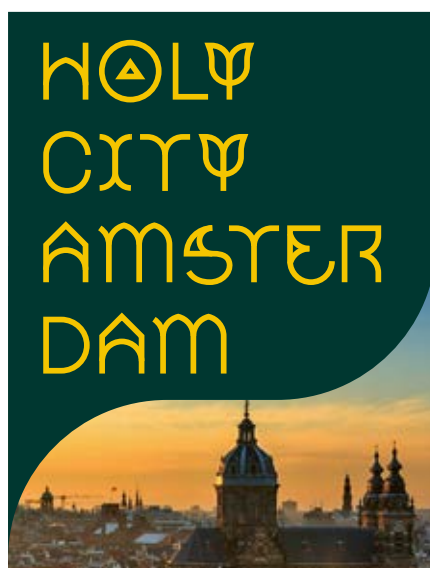
25 juli – 5 augustus: jongerenreis 'Vanuit 't hart naar 't hart' – een mini-Wereldjongerendagen op initiatief van paus Franciscus. Een week lang met jongeren Rome verkennen en het geloof vieren met jongeren. Info: info@jongbisdomhaarlem.nl

4 – 9 november: rond de feestdag van Sint Willibrord in Rome het Heilig Jaar vieren met unieke vieringen en ontmoetingen. Info: www.christoffelreizen.nl

Als 'Pelgrims van hoop' onderweg in het bisdom

Vanaf Pasen 2025 zijn bijzondere pelgrimsroutes af te leggen in alle bisdommen van Nederland. In Noord-Holland gaat het om:

Amsterdam: 'Holy City Amsterdam': een bijzondere wandeltocht, pelgrimsweg, door de binnenstad van Amsterdam langs plekken van hoop, zoals kerken, museum O.L.H. op Solder en organisaties die diaconale zorg hebben voor de mensen (o.a. Sant'Egidio).

Heiloo – Alkmaar – Egmond – Bergen: een wandel- en fietstocht (van circa 30 km) langs vijf religieuze locaties, zoals de Willibrordusput en de genadekapel O.L.V. ter Nood

(Heiloo), de H.-Laurentiuskerk in Alkmaar (een eucharistisch wonder en de gedachtenis aan de Martelaren van Alkmaar), de H.H.-Petrus-en-Pauluskerk in Bergen (een eucharistisch wonder) en de Adelbertusakker en de Adelbertusabdij in Egmond.

Andere bestemmingen

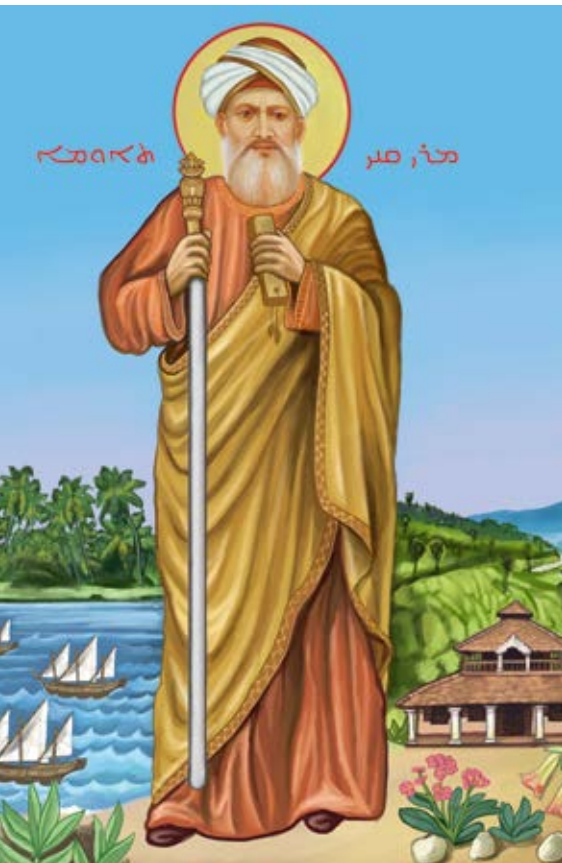
8 – 10 juni: met de jubilerende Sint-Bonifatiusparochie (Zaandam) naar het graf van Sint Bonifatius (Fulda). Info: bonifatiusreis@gmail.com

12 – 22 juni: Heiligdomsvaart Maastricht 2025. Met het motto 'Wees een bruggenbouwer' zijn er vieringen, ommegangen met de relieken en andere kerkschatten, culture evenementen e.d. Huis van de Pelgrim heeft een prachtig aanbod voor 14-16 juni om deze bijzondere plechtigheden van dichtbij mee te maken. Info: www.huisvoordepelgrim.nl/reisaanbod/maastricht

Ook in 2025 worden diverse bedevaarten georganiseerd naar Heiloo, Banneux, Beauraing, Kevelaer en Lourdes.

15 – 25 september: een unieke reis naar India, naar de Thomas-christenen. Hun gemeenschap werd in 52 na Chr. gesticht door de apostel Thomas. Deze katholieken combineren Indiase tradities met katholieke rituelen en hebben een unieke historische en culturele identiteit in verbondenheid met de paus van Rome. Info: deken-pastoor George Paimpillil (georgepallil@ziggo.nl).

28 september – 1 oktober gaat de lezersreis 'SamenKerk' naar Gent (België), naar Sint Bavo. In het voorjaar wordt meer bekend over data en programma. Info: samenkerk@bisdomhaarlem-amsterdam.nl.

Belangrijke data in 2025

Ontmoeting religieuzen (m/v)

Zaterdag 1 februari 2025

Huize Bosbeek (Heemstede)

Met een lezing van mgr. Hans van den Hende, bisschop van Rotterdam, over de onderlinge naastenliefde.

Veertigdagentijd

Gedurende de Veertigdagentijd extra aandacht rond de thema's van verzoening (met God en met mensen) en aflaten. Voor het gehele Heilig Jaar is een jubeljaaraflaat te verkrijgen op de volgende locaties: de H.-Bavokathedraal (Haarlem), de H.-Nicolaasbasiliek (Amsterdam), heiligdom O.L.V. ter Nood (Heiloo), de Lourdeskapel (Zwaag) en de St.-Vituskerk (Hilversum).

Ontmoeting diakens en catechisten

Zondag 18 mei 2025

(van 14.00 – 18.00 uur)

H.-Bonifatiuskerk (Almere)

Een ontmoetingsmiddag voor diakens en catechisten en hun partners (en gezinnen) in onze nieuwste kerk van het bisdom.

Dekenaat op bedevaart naar Heiloo

In de maanden juni en september maken de tien dekenaten van het bisdom een bedevaart naar O.L.V. ter Nood (Heiloo). Een bijzondere dag voor de parochies en parochianen.

Ontmoeting nieuwe katholieken

Zaterdag 7 juni 2025

H.-Bavokathedraal (Haarlem)

Alle volwassenen die de afgelopen jaren zijn gedoopt en tot de Kerk toegetreden als ook hen die met Pasen 2025 worden gedoopt, worden uitgenodigd voor een speciale dag van ontmoeting.

Feest van de Geest

Zondag 8 juni (Pinksteren) of

maandag 9 juni 2025

Parochies in het bisdom vieren samen het Feest van de Geest en (daarna) zijn alle kerklocaties open voor bezoek en leuke activiteiten.

Ontmoeting vormelingen (Bavo-dag)

Zaterdag 21 juni 2025

H.-Bavokathedraal

Alle vormelingen komen bijeen voor hun eigen feest, de Bavo-dag.

Misdienaarsdag

Zaterdag 13 september 2025

Oudenbosch

Alle misdienaars en acolieten uit heel Nederland komen samen rond de basiliek van Oudenbosch.

Bisdomdag – een feest voor het hele bisdom

Zaterdag 4 oktober 2025

H.-Bavokathedraal (Haarlem)

Het Bavofeest voor het bisdom voor alle parochies, pastores en parochianen met een infomarkt, workshops, catechese, ontmoeting, korenfestival, kinderprogramma en een feestelijke eucharistieviering.

Sluiting Heilig Jaar in het bisdom

Zondag 28 december om 10.00 uur

H.-Bavokathedraal (Haarlem)

Die dag wordt in alle bisdommen over de hele wereld het Heilig Jaar 2025 in het bisdom officieel door de bisschop gesloten.

Wijzigingen voorbehouden.

Actuele informatie op www.bisdomhaarlem-amsterdam.nl/jubeljaar2025

Meer informatie over deelnemen aan bedevaarten? Of hoe als parochie of geloofsgemeenschap een bedevaart te organiseren? Neem contact op met de bisschoppelijk gedelegeerde Eric van Teijlingen (bedevaart@bisdomhaarlem-amsterdam.nl).

Synode over synodaliteit afgerond

2021-2024

Sinds 2021 werd op alle niveaus in de Kerk, van iedere uithoek van de wereld tot aan het hart van de Wereldkerk, gesproken over de Kerk van de toekomst en de participatie van alle gedoopten. Na consultaties in alle bisdommen en per werelddeel werd in 2023 en 2024 in Rome een bisschoppenconferentie gehouden.

Mgr. Ted Hoogenboom, hulpbisschop van Utrecht, nam deel namens Nederland.

A

an het einde van de tweede zitting van de zestiende gewone algemene Bisschoppensynode 'Voor een synodale Kerk: *communio, participatio, missio*' is op zaterdag 26 oktober 2024 het slotdocument

gepresenteerd. Het document werd met uiteenlopende meerderheden voor alle paragrafen door de stemgerechtigde deelnemers goedgekeurd. Later kondigde paus Franciscus aan dat hij ervoor heeft gekozen om geen apostolische exhortatie te schrijven na de synode (wat gebruikelijk is), maar hij noemde het slotdocument een geschenk aan het Volk van God. Daarbij bepaalde hij dat dit slotdocument tot het leergezag van de Kerk behoort. "Er zijn al zeer concrete aanwijzingen in het document die een leidraad kunnen zijn voor de missie van de Kerken, in hun specifieke continenten en contexten", legde de paus uit, waarbij hij het

vertrouwen uitsprak dat deze gedeelde ervaring zou inspireren tot "concrete acties die Gods volk dienen". In zijn slottoespraak tot de synodevergadering benadrukte paus Franciscus hoe het slotdocument, geschreven in de loop van de tweede zitting van de synode over synodaliteit na een proces van luisteren en dialoog, de vrucht is van meer dan drie jaar luisteren naar het Volk van God. "Het openbaart een gedeelde weg voorwaarts naar een 'synodale Kerk' die het evangelie belichaamt, niet alleen door woorden, maar door elke handeling en interactie", aldus Franciscus. De dag erna, zondag 27 oktober, werd de Synode officieel afgesloten met een pontificale eucharistieviering in de Sint-Pietersbasiliek.

Drievoudig geschenk

Paus Franciscus beschreef het slotdocument als een geschenk met meerdere dimensies, dat zowel als leidraad voor de Kerk dient alsook als een symbool

van eenheid en gedeelde missie. Ten eerste benadrukte hij zijn vertrouwen in de bisschoppen, waarbij hij de waarde onderstreepte van de aanwezigheid van elke bisschop bij het vormgeven van de synodale reis. "Voor mij, als bisschop van Rome, was ik me ervan bewust dat ik u allen nodig had, toen ik de Kerk van God in de synode bijeenriep: bisschoppen en getuigen van de synodale reis. Dank u wel!" De paus erkende zijn rol als luisteraar en herinnerde zichzelf - en elke bisschop - eraan dat "de bisschop van Rome ... ook moet oefenen in het luisteren, om te kunnen reageren op het Woord dat elke dag tegen hem zegt: 'Bevestig uw broeders en zusters... Weid mijn schapen.'"

Luisteren is volgens de paus essentieel voor het cultiveren van harmonie binnen de Kerk, "een harmonie die de heilige Basilius en het Tweede Vaticaans Concilie voor ogen hadden. Gods genade fluistert woorden van liefde in het hart van elke persoon. Het is aan de Kerk om de stem van dit gefluister te versterken, zonder het te hinderen; door deuren te openen in plaats van muren op te trekken." Paus Franciscus nodigde de Kerk uit om haar missie te beleven met openheid, vreugde en vertrouwen in Gods barmhartigheid.

Getuigen in gebroken wereld

Franciscus benadrukte de rol van de Kerk als vrede-stichter in een gebroken wereld en zei: "In onze tijd die zo wordt gekenmerkt door oorlogen, moeten we getuigen zijn van vrede, zelfs door te leren hoe we onze verschillen in gemoedelijkheid kunnen beleven." Hij erkende de uiteenlopende ervaringen van bisschoppen uit regio's die getekend zijn door geweld, armoede en lijden, en moedigde iedereen aan om actief vrede op te bouwen door te luisteren en verzoening te zoeken.

Adem van de Geest

De Geest, zo herinnerde de paus eraan, is de verenigende kracht van de Kerk in alle culturen, uitdagingen en hoop, en hij bedankte de vergadering voor hun deelname en moedigde alle synodedeelnemers aan om de gaven van de Geest in de wereld te dragen als een Kerk die luistert, bidt en handelt met nederigheid. "De Heilige Geest roept en ondersteunt ons bij dit leren, dat we moeten begrijpen als een proces van bekering", zei hij, eraan toevoegend dat de synodale reis "geen eindpunt is, maar een continu proces van bekering." Tot slot citeerde de Heilige Vader de mystica Madeleine Delbr el: "Er zijn plaatsen waar de Geest ademt, maar er is slechts  en Geest die op alle plaatsen ademt." ■

De Nederlandse afgevaardigde naar de Synode, mgr. Ted Hoogenboom, hulpbisschop van Utrecht, herkent in het slotdocument de weerslag van de 'gesprekken in de Geest', die in de afgelopen oktobermaand in de synode-aula zijn gevoerd. Hij wijst erop dat het slotdocument op diverse terreinen betreffende het sacramentele leven, het pastoraat en het bestuur in een synodale missionaire Kerk veel aanbevelingen doet, die veelal nadere praktische uitwerking en/of precisering behoeven.

Mgr. Hoogenboom: "Het slotdocument van de synode bevat vijftieng keer het woord 'bekerig'. Het bevat een herhaalde en dringende uitnodiging aan alle leden van het Volk Gods telkens weer te bekeren tot Christus en zijn evangelie, omdat dat immers de noodzakelijk voorwaarde is voor het zijn van een geloofwaardige synodale en missionaire Kerk. Het is tegen deze achtergrond ook veelzeggend dat paus Franciscus juist tijdens de zitting in 2024 van de synode zijn encycliek 'Dilexit nos' over de menselijke en goddelijke liefde van het Heilig Hart van Jezus publiceerde. (zie pagina 14 - red.) Daarin spreekt de paus over de 'bekerig van het hart' als ons antwoord op de liefde van het Heilig Hart van Jezus, dat ons leert op onze beurt lief te hebben.

Ik vond het een voorrecht om aan beide zittingen (in 2023 en 2024) van de synode deel te nemen en er getuige van te zijn hoe diverse vruchten van de 'gesprekken in de geest' groeiden en rijpten. Het slotdocument zal door de Bisschoppenconferentie, in andere geledingen in de Nederlandse Katholieke Kerk en hopelijk ook door vele lekengevolgen, religieuzen, priesters en diakens in de parochies verder worden bestudeerd."

**Er zijn plaatsen
waar de Geest
ademt, maar er is
slechts  en Geest
die op alle plaatsen
ademt**

Meer lezen?

Kijk op www.bisdomhaarlem-amsterdam.nl dan 'Nieuws' en 'Dossier Synode Synodaliteit' of scan de QR-code.

H

et is zo langzamerhand wel bekend: de neo-katholieken zijn steunpilaren van de katholieke Kerk. Of ze nu van 'niks' katholiek zijn geworden, van protestant of van een vergeten katholieke jeugd,

feit is: nieuwe bezems vegen schoon. Het kan dan wel eens tegenvallen dat katholieken-van-huis-uit zich met wat nestgeur tevreden stellen, met theologie weinig op hebben en de Bijbel als een protestants boek beschouwen. Maar Stephan Sanders houdt de moed er in! Behorend tot de progressieve elite van de jaren zeventig van de vorige eeuw (*De Groene Amsterdammer*, VPRO), heeft hij zich wel door een moeras van vooroordelen heen moeten worstelen. Wat, jij katholiek? Het is eigenlijk verbluffend hoe onverdraagzaam de progressieve elite uit die jaren het fenomeen religie tegemoet trad: als een fossiel, niet iets voor de intellectuele elite, maar meer iets voor makkeschappen. Wat 'zij van de elite ervan zullen zeggen' bepaalde volledig de identiteit van de leden ervan, nogal angstig dus. Sanders spreekt wel van een 'coming out', waarmee hij zowel het uitkomen voor homoseksualiteit als het katholiek worden bedoelt, beide ingrijpend en toch ook bevrijdend. Ik las de biografie van Stephans vriend en collega, Anil Ramdas. Deze fijnbesnaarde man van hindoeïstische herkomst wilde op zoek naar zijn roots: niemand, zo leek me, snapte waar hij mee bezig was, in de diepste eenzaamheid. Ook hier de angst: wat zullen mijn intellectuele vrienden er wel van zeggen? Die zeiden niets, zo bleek.

Wat zoekt Sanders in het katholicisme, dat hij als geadopteerd kind kende van liefhebbende ouders uit Twente, maar dat hij had afgeschud zoals zovelen? Ik denk dat ook hier een zoektocht naar de roots te bespeuren valt. Maar die roots zijn nogal dramatisch: een Zuid-Afrikaanse vader die hij nooit heeft gekend, een moeizame relatie met zijn moeder en een liefhebbend maar volledig 'wit' gezin, waarin hij opgroeide. De ontdekking dat dwars door dit alles heen bij hem het besef daagde dat dit alles niet bepalend is, maar wel dat je geliefd bent als Kind van God, gewenst en dat jouw leven een unieke

Marcel Poorthuis is emeritus-hoogleraar in de dialoog tussen de godsdiensten aan de Faculteit Katholieke Theologie van Tilburg University.

Wonder, wonderlijk

betekenis heeft, zowel gave als opdracht, dat heeft hem tot geloof gebracht. Concreet: de H.-Nicolaasbasiliek in Amsterdam werd zijn thuishaven.

Nu is er alweer een tweede boek waarin Sanders zijn *Entdeckersfreude* uitzingt: *Wonder, wonderlijk, Oefeningen in geloof*. Niet zo zeer doorwrochte theologie – hij is een laatbloeiër – maar wel met trefzekere intuïtie spreekt hij over de persoonlijke relatie met God, over het belang van het vaste gebed in de kerk en voor thuis het stille gebed, en hoe het is om tot een gelovige minderheid te behoren, iets waar veel katholieken maar niet aan kunnen wennen. Door de ogen van Stephan Sanders ga je zelf het katholicisme met nieuwe ogen bezien, met de frisheid van een lentedag. Hij houdt moeite met het protestantisme in al die verschillende kerken: de protestantse hartstocht voor bijbel en theologie heeft hij nog niet echt leren kennen. Het intolerante stoot hem af, dat is wel begrijpelijk. Ik hoorde

Met trefzekere intuïtie spreekt hij over de persoonlijke relatie met God

onlangs dat er plannen bestaan om een protestantse kerk door een muur in tweeën te delen, zodat zowel de 'zwaren' als de progressieven er terecht kunnen. "Breek die scheidsmuur af", zou ik hun met de Efezenbrief willen toeroepen! Ja, het christendom kent zijn moeizame en soms ronduit lelijke gestalten. De intolerantie van de jaren zeventig jegens elke vorm van religie overtreft dat echter nog ruimschoots. In dat opzicht heeft Sanders vanuit dat benauwende milieu de weg naar de ware vrijheid gevonden. ■

Voordat ge geboren werd, bestemde Ik u voor Mij.
(Jer. 1:5)

Denk je erover om priester te worden?
Ontdek het op willibrordseminarie.nl

Erik Venneker
seminarist

Grootseminarie St. Willibrord
Bisdom Haarlem-Amsterdam

www.willibrordseminarie.nl

Wilt u de priesteropleiding steunen?
Stort uw gift op reknr. NL64 INGB 000 000 5464 t.n.v. Het Grootseminarie of scan de QR-code

Paaskaarsen 2025

Paaskaarsen met bijenwas voor kerken en voor thuisgebruik. Sinds 1943 zijn wij decorateurs van kerkkaarsen. Levering rechtstreeks aan kerken en particulieren. Bezoek onze website, bel of email ons voor meer informatie.

Wax Art Studio®
- speciale kaarsen -

Alfred Nobelstraat 18A - St. Oedenrode - 0413 399511
www.waxartstudio.com - info@waxartstudio.com

Jubeljaar 2025

22 februari

Pelgrimstocht

In ons Bisdom is het Heiligdom O.L.V. Ter Nood benoemd als één van de jubileumplaatsen. Ga mee op bedevaart en ontdek ook het H. Bloedwonder in Alkmaar en de Willibrordusput in Heiloo!
Met haal- en brengservice van station Heerhugowaard en Heiloo

BUDRAGE €10

9:00 Heilig Hart van Jezus, De Noord
Vertrek

12:00 Blijde Mare, Alkmaar
Lunch (lunchpakket)

14:00 H. Laurentius, Alkmaar
H. Mis

17:00 Genadekapel, Heiloo
Maaltijd&gezelligheid

Actie **Kerkbalans**

GEEF VANDAAG VOOR DE KERK VAN MORGEN

Actie Kerkbalans 2025: 11 - 25 januari

SamenKerk thuisbezorgd?

Neem een abonnement. Speciaal aanbod op pagina **2**

PORTA

De deur van Gods hart staat altijd open
en Jezus is de wijd geopende deur.

Hij wacht op ons op de drempel.

Hij wacht op ieder van ons, vooral op de meest kwetsbaren:

Hij wacht op de kinderen,
op alle kinderen die lijden onder oorlog en honger;

Hij wacht op de ouderen,
die vaak gedwongen zijn te leven in omstandigheden
van eenzaamheid en verlatenheid;

SANTA

Hij wacht op hen die hun huis hebben verloren
of hun land ontvluchten
in een poging een veilige haven te vinden;
Hij wacht op hen die hun baan hebben verloren
of geen baan kunnen vinden;
Hij wacht op de gevangenen die, ondanks alles,
kinderen van God blijven;
Hij wacht op hen, die vervolgd worden
vanwege hun geloof.

Paus Franciscus, kersttoespraak *Urbi et Orbi* 2024

Iedereen een thuis. U heeft de sleutel.

Je eigen vaste plek, met je eigen spulletjes. Ruimte om jezelf te zijn, te mogen zijn. Dát maakt van een huis een thuis. En dat is een onmisbare zekerheid in het leven. In ons land zijn er helaas meer dan 1 miljoen mensen die juist dat moeten missen. Daar kunt u met uw huis iets aan doen. Door uw huis na te laten aan Kansfonds als u er straks niet meer bent.

Kansfonds biedt sterke – en vaak verrassend simpele – oplossingen voor complexe problemen. En we zetten een vliegwiel op wat werkt. Zo weten we mensen een thuis te geven. Help ons thuisgeven. Laat uw huis (of een gedeelte daarvan) na aan Kansfonds. Kijk op www.kansfonds.nl/nalaten of bel (035) 624 96 51 en vraag het gratis boekje *Wat is thuis* aan.

Wat is thuis? Lees de inspirerende verhalen en overdenkingen.

Een thuis lijkt zo vanzelfsprekend, je zou bijna vergeten hoe belangrijk het is. Totdat je de verhalen leest van mensen die geen thuis hebben. Hoe leven zij? Hoe houden zij hoop? En wat betekent Kansfonds voor hen? Vraag het gratis boekje *Wat is thuis* aan.

Z

ij verloor haar grote liefde precies twee jaar geleden in februari, hij de vrouw van zijn leven een maand later. Ze kenden elkaar van de tennisvereniging, maar ze gingen nooit met elkaar om. Daar is zij misschien wel te verlegen voor. Nooit had ze in het openbaar wat gelezen of gesproken, altijd bescheiden op de achtergrond. Maar op het laatste afscheid van haar man deed zij wat de meeste echtgenotes niet doen of durven: ze sprak openlijk een liefdesverklaring uit voor haar man. Geen aarzeling, geen terughoudendheid, geen holle woorden, de liefde overwon alle schroom en gaf haar de kracht om voor een volle kerk haar liefste man in het zonnetje te zetten.

Doopkaars

Bij hem was het niet anders. Ook hij is niet gewoon om in het openbaar zijn verhaal te vertellen, ook al zit hij niet om een praatje verlegen. Maar spreken voor een groter gezelschap, dat was niet zijn grootste talent. Maar in het crematorium vertelde hij het verhaal van liefde door de dood heen. Ik was er zelf bij, zoals ik er ook bij was dat ze samen hun gouden bruiloft vierden in het hospice. Bloemen te over, taart voor iedere bezoeker, de dood was even ver weg, de liefde overwon alles. Zoals de liefde hem ook de genade gaf om in het crematorium een ode te brengen aan zijn allerliefste vrouw. En God was nooit ver weg, want op de baar stond de doopkaars van zijn vrouw, aangestoken door hun dochter, als verbindend licht van doop tot dood, als een teken van het eeuwig licht, dat God ons samenbrengt in de palm van zijn hand.

Steun bij elkaar en bij God

Zij kwam na de dood van haar man vaker naar de kerk. Hij deed dat ook, iedere zondag zelfs. En toen het pastoraat voor nabestaanden mensen benaderde, gingen ze samen naar de bijeenkomst. Daar hadden ze niet veel aan. Ze hadden meer aan de steun voor elkaar. Als zij het moeilijk heeft, belt zij hem en vraagt zij of ze langs mag komen voor een kop koffie. En op zondag zitten ze niet meer apart, maar naast elkaar. Haar man is er nog iedere viering in de intenties, zijn vrouw klinkt ook door de kerk bij diezelfde intenties. Ze wonen apart, maar vinden steun bij elkaar. Zo brengt God mensen samen na de dood van hun geliefden, zo is God een heilige deur naar nieuw leven, door alle sterven heen.

Leo Fijen is ambassadeur van uitgeverij Adveniat en oud-presentator van de geloofsgesprekken van de KRO-NCRV op de zondagochtend.

Liefde als heilige deur

Zo is God een heilige deur naar nieuw leven

Engelen

Met Kerstmis ging ik langs bij haar. En wat ik zag ontroerde me diep. Haar man stond met een mooie foto naast de kerststal, omgeven

door engelen. Die hadden hem twintig jaar daarvoor gered bij een hartaanval op de tennisbaan. De engelen was zij altijd dankbaar voor de extra jaren, die ze gekregen hadden. En bij hem was het niet anders. Met Kerstmis was hij met zijn dochter en kleindochter in de kerk. Bij de intenties klonk meer dan eens de naam van zijn vrouw. En tastbaar bij de koffie na afloop was de liefde voor zijn vrouw, haar moeder en oma. Zo is liefde een heilige deur naar God en je dierbaren, dwars door het sterven heen. Zo kunnen een weduwe en een weduwnaar steun vinden bij elkaar en God. ■

Dilexit nos

Hij heeft ons liefgehad

Nieuwste encycliek van paus Franciscus

Paus Franciscus heeft ons op 24 oktober 2024 een nieuwe encycliek gegeven, die over de liefde van het hart van Jezus Christus gaat. God heeft ons lief, dat is een belangrijk thema voor onze paus. En ons antwoord daarop is: vertrouwen. Daarover ging zijn vorige apostolische brief 'Liefde en vertrouwen'. Mgr. Jan Hendriks opent voor ons de inhoud van deze nieuwe encycliek.

H

et hart is een belangrijk symbool voor de liefde. Als in je hart de liefde heerst, kun je zijn wie je ten diepste bent. Dat is in de Bijbel al zo. Zo zeggen de Emmaüs-gangers tegen elkaar "Brandde ons hart niet in ons", toen zij de

uitleg van de Schriften hadden gehoord, die de vreemdeling had gegeven die met hen was komen meelopen. Later, bij het breken van het brood, herkenden zij die vreemdeling: het was hun verrezen Heer Jezus Christus (Lc. 24, 13-32). Hun hart was geraakt.

Als je iets van harte doet, wil dat zeggen dat je het eerlijk, graag en oprecht doet. Je hart zegt wie je werkelijk bent, wat je denkt en voelt. Als je een dubbelleven leidt,

is je hart ergens anders dan wat je aan de buitenkant laat zien. De basis voor de mooie dingen die we doen is dat we die met heel ons hart doen. Maar we leven in een tijd die vaak snel en oppervlakkig is en waaraan het hart ontbreekt. Toch is dit misschien wel de belangrijkste vraag: Heb ik een hart? Alleen vanuit het hart kan de wereld veranderen en alleen vanuit het hart kunnen we Jezus kennen. Want God kennen kan niet alleen een intellectueel kennen zijn; laat het een kennen van het hart zijn, een relatie van liefde!

Het hart van Jezus

God is mens geworden en heeft ons leven gedeeld. In het leven van Jezus ontmoeten we de nabijheid, het meeleven en de tederheid van God: de gesprekken van Jezus met Nicodemus (Joh. 3,1-2) en met de Samaritaanse vrouw (Joh. 4, 5-7), de vele genezingen die Jezus heeft verricht, vaak met tekens van nabijheid zoals een aanraking of handoplegging, Zijn begripvolle woorden tegenover de overspelige vrouw: "Ik veroordeel je niet" (Jo. 8, 11), Zijn nabijheid bij de blinde man: "Wat wil je dat ik voor je doe?" (Mc. 10, 51), zijn afscheidswaarden tot de leerlingen: "Ik zal jullie niet verweesd achterlaten" (vgl. Jo. 14, 18-19) en nog veel meer: dat alles laat zien hoe Hij mensen van harte nabij wil zijn. De devotie tot het H. Hart van Jezus

Christus is dus geen verering van een van de lichaamsdelen van Jezus. Zijn Hart is een belangrijk teken en beeld van zijn liefde, die goddelijk en menselijk tegelijk is. We aanbidden het Hart van Jezus, omdat dit het hart is waarmee God ons liefheeft, maar het is niet het beeld of de afbeelding die we deze goddelijke eer geven. We stellen niet ons vertrouwen op de afbeelding, maar die afbeeldingen eren wij omdat die ons helpen om Christus te eren en te aanbidden. God is mens geworden zodat wij de oneindige liefde van God zouden kunnen ontmoeten in het menselijk hart van Jezus. Het Hart van Jezus maakt ons de barmhartige liefde van God bekend. De devotie tot het H. Hart van Jezus helpt ons om de nabije liefde van het Hart van Christus te leren kennen die ons uitnodigt om ons één te maken met Hem in de eucharistie. De devotie voor het H. Hart van Jezus helpt ons dus om de eucharistie met veel liefde te vieren.

Dat helpt ons ook om niet te veel nadruk te leggen op het doen, op het organiseren van activiteiten,

het ondernemen van projecten. Het hart mag er niet in ontbreken! De kern is dat alle kerkelijke activiteiten gebeuren vanuit de liefde van het Hart van Jezus.

Margaretha Maria Alacoque

De encycliek van paus Franciscus laat zien dat de devotie tot het H. Hart van Jezus van alle tijden is. De heilige Augustinus heeft die weg naar het Hart van Jezus al geopend als een persoonlijke ontmoeting met de Heer. Sinds de visioenen van de H. Margaretha

Maria Alacoque aan het einde van de zeventiende eeuw en door toedoen van de Jezuïetenorde is de devotie tot het H. Hart zeer verbreid. De oudere katholieken weten zeker van de eerste-vrijdagviering, iedere maand, ter ere van het H. Hart. Het was (en is) een dag om deel te nemen aan de eucharistie en te biechten, vanuit de belofte aan de H. Margaretha Maria gedaan dat de liefde van Jezus je in het stervensuur dan niet zal ontbreken.

De kracht van Jezus' Hart

De verering van het Hart van Jezus Christus zal ook ons hart omvormen. De ontmoeting met het Hart van Jezus zal ons hart veranderen en bekwaam maken broederlijke menselijke relaties aan te gaan, de waardigheid van iedere menselijke persoon te erkennen en zorg

te dragen voor de schepping, of - zoals de paus dat noemt - "ons gemeenschappelijk huis". Die ontmoeting met het Hart van Jezus zal ons bevrijden van de macht van het geld, het consumeren en het egoïsme. Als we ons door de zachte kracht van het hart van Jezus laten leiden, wordt een nieuwe mensheid mogelijk!

De paus heeft ons weer een prachtige encycliek gegeven. ■

Mgr. Jan Hendriks

”
**De verering
van het Hart
van Jezus Christus
zal ook ons hart
omvormen**

De vier encyclieken van paus Franciscus

- *Lumen fidei* (2013) over de theologale deugd geloof
- *Laudato si'* (2015) over de zorg voor de schepping
- *Fratelli tutti* (2020) over universele broederschap
- *Dilexit nos* (2024) over het Heilig Hart van Jezus

Opening Heilig Jaar

Fotografie: fotoAdSchaap.nl

Het Heilig Jaar 2025 in ons bisdom werd op zondag 29 december 2024 in een volle kathedraal geopend met een feestelijke eucharistieviering. Voorafgaand werden kerstliedjes gezongen. Een goed begin van een bijzonder (kerkelijk) jaar...

Scan de QR-code voor meer:
Verslag en preek van de bisschop:
Arsacal - Mgr. Hendriks

Meer foto's en videoverslag: Bisdom
Haarlem-Amsterdam - Nieuws

Met vreugde op weg gaan

Van het nieuws uit de wereld word je, aan het begin van 2025, niet vrolijk, terwijl je goede voornemen is om vreugdevol in het leven te staan. Dit boek laat zien dat je met vreugde ‘op reis kunt gaan’. Met de levenslessen en -spiritualiteit van Sint Ignatius als gids mogen we het evangelie ervaren in ons dagelijks leven. In voor- en tegenspoed. Goede reis...

Op het kompas van de vreugde. Ignatius van Loyola als levensgids | Nikolaas Sintobin | ISBN 9789043541787 | € 16,99
www.kokboekencentrum.nl

Geloven in Noord-Holland

Noord-Holland kent een rijke religieuze geschiedenis. Van Sint Willibrord tot op de dag van vandaag. Voor het geloof in onze omgeving hebben mensen – vrome zielen en opstandige lui – gebeden en er onder geleden, maar ook voor gestreden. Van eeuwenoude kloosters en heiligdommen (zoals in de Middeleeuwen Alkmaar, Bergen en Amsterdam) tot aan moskeeën en de sjoel in de huige multireligieuze samenleving. Religie is zichtbaar in het silhouet van stad en dorp en in de inwoners van deze streken en hoe zij hun leven vorm gaven en nog steeds geven. In dit prachtig uitgegeven boek heeft Jurjen Vis in vijftien thema's deze rijke religiegeschiedenis beschreven. Na zijn plotselinge dood kwam dit boek toch tot stand. Het werd aangevuld met twaalf mooie interviews met gelovigen van vandaag. Een boek om te lezen voor

wie verder wil kijken dan de eigen kerkmuur en wil weten hoe er door de eeuwen heen geloofd werd in 'deze uiterste rand van de wereld'.

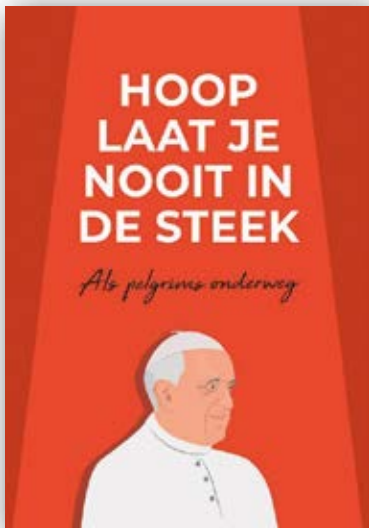
Kerksmieters en martelaren. Religiegeschiedenis van Noord-Kennemerland in fragmenten | Jurjen Vis, Willem van der Meiden | ISBN 9789464551228 | www.verloren.nl | € 29,00

Antoine Bodar

Afgelopen 28 december blies Antoine Bodar tachtig kaarsjes uit. Reden voor een mooi magazine, met veel foto's, als een visuele reis door zijn leven, met daarnaast een interview met Daan Heerma van Voss.

80 jaar Antoine Bodar. Een special vol herinneringen | Birgit Woltjer | ISBN 9789493395244 | € 14,99
www.jongbloedmedia.nl

figuren, die daarin een sprankje hoop bieden. Dit Jubeljaar, waar de paus veel belang aan hecht, kan weleens een keerpunt betekenen voor de Kerk en de wereld daarbuiten. Dit is een belangrijk boek voor wie het jubileum van 2025 wil meebeleven.

Pelgrims van hoop. Bidden in het Heilig Jaar | ISBN 9789493395022 | www.jongbloedmedia.nl | € 11,99 (bij 100 exemplaren of meer: € 5,00)

Hoop laat je nooit in de steek. Als pelgrims onderweg | paus Franciscus ISBN 9789493395138 | € 24,99 www.jongbloedmedia.nl

Hoop laat je nooit in de steek

Paus Franciscus deelt zijn verdiepende inzichten bij het Heilig Jaar 2025. Hij bespreekt kwesties van deze complexe tijd aan de hand van persoonlijke

Pelgrims van hoop

Een uniek gebedenboek speciaal voor het jubeljaar 2025. Met persoonlijke meditaties en gebeden van prominente christenen voor het Heilig Jaar.

Ook in dit Heilig Jaar openen wij onze deuren voor u...

Geef vandaag voor de kerk van morgen

Actie
Kerkbalans

De Koepel- Kathedraal

van Sint Bavo

Nederland telt zeven kathedralen en 27 basilieken. Hugo Kolstee bezocht ze allemaal. Hij publiceerde er een boekje over, getiteld 'Alle kathedralen en basilieken van Nederland'. Speciaal voor *SamenKerk* zal hij een aantal van deze kerkgebouwen in alle bisdommen van ons land beschrijven. We beginnen dicht bij huis: onze eigen kathedrale basiliek van Sint Bavo aan de Leidsevaart in Haarlem. In de volksmond ook wel de KoepelKathedraal genoemd of gewoon 'de Bavo'.

D

e Haarlemse kathedraal behoort wereldwijd tot de top vijf van belangrijkste kerken gebouwd tussen 1850 en 1950, samen met de Sagrada Familia in Barcelona, de Sacré Coeur in Parijs, de Westminster Cathedral

in Londen en de Koekelberg Basiliek in Brussel. Maar liefst twee pausen hebben de St Bavo bezocht, maar beiden waren op dat moment nog geen paus: de latere Johannes XXIII en Paulus VI.

'De Bavo' is een kathedrale kerk omdat in deze kerk de cathedra - de zetel of troon - van de bisschop staat.

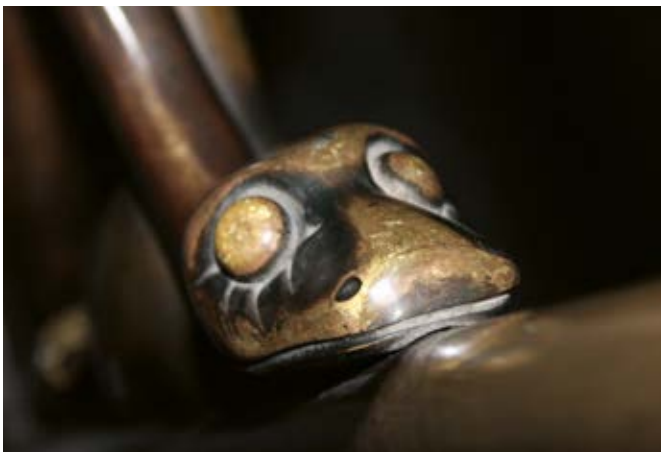
Het is de hoofdkerk van het bisdom, elk bisdom heeft maar één kathedraal. De kerk is sinds 1948 óók een basiliek, een eretitel voor een bijzondere kerk, verleend door de paus. Met de bouw van dit kerkgebouw werd begonnen in 1895. Het ontwerp is van Jos Cuypers, zoon van Pierre Cuypers, in samenwerking met zijn hoofdopzichter en latere compagnon Jan

In de kerk zijn diverse bouwstijlen zichtbaar

De monumentale bisschopszetel, is gemaakt door beeldhouwer F.W. Mengelberg. Edelsmid Jan Brom maakte twee Jugendstil meesterwerken: het bronzen koorhek versierd met slingerende bloemranken en de sprookjesachtige preekstoel. Beeldhouwer Johannes Maas maakte altaren en beeldhouwwerk en

Han Bijvoet tegeltableaus, wandschilderingen, kruiswegstaties en ramen, zoals de kolossale transeptramen. Langs de zijbeuken vinden we zes kapellen. Naast het koor rechts vooraan is de Sacramentskapel, die door haar rijke versiering bijzonder fraai is. Bij de zeven straalkapellen rondom het koor zien we, heel apart, blauwe voegen tussen de gele bakstenen. Ook hedendaagse kunstenaars als Gijs Frieling met muurmozaïeken en Marc Mulders met glaskunst in de doopkapel hebben een plaats. En er zijn sinds 2016 twaalf nieuwe glas-in-loodramen met abstracte figuren en Hebreeuwse letters (de tekst van Genesis 1 vers 3 'God sprak: Er zij licht') van Jan Dibbets. ■

Stuyt. Deze heeft op het ontwerp een duidelijk stempel gezet. Jos Cuypers was toen pas 32 jaar en de kathedraal werd zijn belangrijkste werk. In de kerk zijn diverse bouwstijlen zichtbaar, van neogotiek (hoogkoor) naar Jugendstil (koepel) en Amsterdamse School (torens) met Romaanse, Byzantijnse en Moorse invloeden en ook Art Deco-elementen. De kathedraal is een kolossale kruisbasiliek met een koepel van 62 meter hoog en twee westtorens.

Eén groot kunstwerk

Het interieur van de kathedraal is zonder meer indrukwekkend. Bij de decoratie van de kathedraal speelden naast de architect, vooraanstaande kunstenaars als Mari Andriessen, Jan Toorop en vele anderen een rol.

Hugo Kolstee

De kathedraal is gewijd aan de H. Bavo, wiens verering afkomstig was uit Gent. Hildegard, vrouw van de Hollandse graaf Dirk II, had een reliek van Bavo uit Gent naar Haarlem gebracht. In 1274 zou St. Bavo tijdens een belegering door de Kennemers op een wolk boven Haarlem zijn verschenen, waardoor de aanvallers in paniek vluchtten. Sindsdien is hij ook de beschermheilige van Haarlem. Links naast het priesterkoor staat een beeld van Bavo van Mari Andriessen.

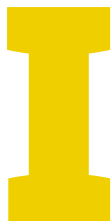
Ingrid Henkemans is erfgoed-specialist van Museum Catharijnenconvent en inventariseert en adviseert de kerken van het Bisdom Haarlem-Amsterdam.

Gekleurde glasscherven

Parochies en kerken zijn erfgoed- en schatbewaarders. De gebouwen zijn in een bepaalde stijl opgetrokken. In iedere kerk zijn er kunstschaten: van een glas-in-loodraam tot een heiligenbeeld, van liturgische voorwerpen tot aan kunst met een grote K. SamenKerk opent voor u een klein kiertje van deze schatkamer.

Foto: H.M. van der Does

In het weekend vóór Kerstmis 2023 ging er in de H.-Sacramentskerk in Uithoorn een stoeptegel door het onderste deel van het glas-in-loodraam van de dagkapel. De schade was groot, maar werd het afgelopen jaar vakkundig hersteld door glasrestaurator Hermine van der Does.

Met resultaat: het kunstwerk van Pieter van Velzen kwam na restauratie beter tot zijn recht.

Elk nadeel heb zijn voordeel

Deze wijsheid van voetballerende Johan Cruyff is helemaal van toepassing op de vervelende situatie, die in de Sacramentskerk was ontstaan. De schade moest zo snel mogelijk hersteld worden. Maar het bood tegelijk een kans om van de lelijke radiator af te komen, die voor het beschadigde deel van het raam stond en het zicht op het hele raam ontnam.

Het raam werd in 1967 gemaakt door de Weesper kunstenaar Pieter van Velzen (1911-1990). Van Velzen was – net als zijn vader – opgeleid tot

banketbakker. In de avonduren volgde hij in Amsterdam een opleiding tot beeldend kunstenaar aan de Rijks-academie van Beeldende Kunst. Tijdens zijn leven maakte Van Velzen veel en divers werk, zowel kerkelijk als wereldlijk. Deze vernieuwende kunstenaar mocht de ramen van de dagkapel decoreren. Op de hele zijwand van de kapel bracht hij donkere kaders aan op het glas, omgeven door blauwe randen. Daarin plaatste hij steeds drie of meer heldere openingen, waarvan er geen een dezelfde is. Je zou dit werk als abstract

kunnen bestempelen, maar volgens zijn dochter – die zelf ook kunstenaar is – wilde Van Velzen hiermee de Drie-eenheid (Vader, Zoon en Heilige Geest) verbeelden.

Restauratieproces

Er komt veel kijken bij het restaureren van een geappliqueerd raam, zoals dat van de dagkapel. De parochie nam glazenier en gediplomeerd restaurator Hermine van der Does van Glas en Licht Atelier in de arm om het raam te herstellen. Haar eerste uitdaging was om het beschadigde raam uit de sponning te krijgen. Met veel moeite lukte dit en werd het naar haar atelier vervoerd. Om inzicht te krijgen in de werkwijze van Van Velzen en de materialen die hij gebruikte, onderwierp Hermine het raam aan een onderzoek. Ze ontdekte dat Van Velzen abstracte figuren op een 6 mm dikke doorzichtige glasplaat geschilderd had.

Foto: B. Verhaar

Geen enkele vorm was hetzelfde. De kunstenaar had de verf direct op de glasplaat aangebracht. Daarna fixeerde hij die tekeningen met een lijmlaag waar hij gekleurde stukken mondgeblazen antiek glas op plakte. Tot slot beschilderde hij de gekleurde laag wederom en dekte die ook weer met een lijmlaag af.

Van Velzen had dus laag op laag aangebracht en dat moest van elkaar gescheiden worden, omdat de hele voorstelling op een nieuwe doorzichtige glasplaat overgezet moest worden. Het was dan ook van belang om er achter te komen welke lijmsort de kunstenaar gebruikt had. Een lijm-expert deed onderzoek en adviseerde Van der Does. De doorzichtige drager en de gekleurde delen konden van elkaar gescheiden worden door verhitting in een glasoven. Hierdoor werd

de oude lijm taai en deels gasvormig en kon zo makkelijker verwijderd worden. Dit moest wel met beleid gedaan worden om te voorkomen dat giftige dampen ingeademd werden. De schone stukken glas werden genummerd en op een getekende papieren kopie van het raam gelegd en vastgezet met de nieuwe lijm.

Al met al heeft het restauratieproces enkele maanden geduurd. Nu is dit kleurrijke werk van Pieter van Velzen weer in oude luister hersteld. ■

Ingrid Henkemans

Ander werk van Pieter van Velzen is te bezichtigen in de O.L.V. van Goede Raad (Beverwijk), H. Jozef 'De Papagaai' en O.L.V. Koningin van de Vrede (Amsterdam) en in O.L.V. ter Nood (Heiloo).

BIDDEN MET JE KINDEREN, KAN DAT?

Samen Kerk jaargang 1 nummer 1

Vindt u bidden vandaag ook moeilijker dan vroeger? Toen hadden we vaste gebeden en vaste tijden. Nu is ons gezin vaak een rusteloze duiventil. Hoe kun je dan toch bidden met je kinderen? Want als het bijna niet meer gebeurt, zit het ons ook niet lekker. In Nieuw-Vennep praatte een moeder met ons, naar zij zei, schamele pogingen.

Bidden met je kinderen,
„Schamele pogingen” in Nieuw-Vennep

Vindt u bidden vandaag ook moeilijker dan vroeger? Toen hadden we vaste gebeden en vaste tijden. Nu is ons gezin vaak een rusteloze duiventil. Hoe kun je dan toch bidden met je kinderen? Want als het bijna niet meer gebeurt, zit het ons ook niet lekker. In Nieuw-Vennep praatte een moeder met ons over schamele pogingen.

Thuis
Het is niet een eenvoudig kindgevoel om te worden weggevoerd van het huishouden. Het is een gevoel dat op zijn minst, maar niet het meest, anders kan. Het is een gevoel dat de dingen die het ons vroeger niet doen wijfjegevoelen, vroeger en nu, ook niet. In Nieuw-Vennep praatte een moeder met ons over schamele pogingen te doen. In de kerke...

...te denken. De kerke...

Het lijkt mij onmogelijk kinderen gelovig op te voeden volgens een bepaald vooropgezet model. Ik doe het maar op mijn manier, maar zou het niet anders kunnen omdat mijn moeder het mij leerde. Zij stond met ons stil en liet voelen dat de dingen die gebeuren groter zijn dan wijzelf. Ziekte, lijden, vreugde en geluk onderging zij met ons heel bewust. Ik probeer met mijn kinderen hetzelfde te doen. Ik probeer hen hierin een gelovige houding mee te geven. Ik leer hen niet direkt te bidden, maar dat komt er vanzelf uit voort. Zij

moeten leren stilstaan bij de dingen. Dat is erg moeilijk. Daarin krijg je weinig steun. Op school is alles zo anders dan vroeger. Wij brachten offertjes, leerden gebedjes, maar ik zie nu zelf wel dat dit niet meer gaat zoals bij ons. Bovendien komen problemen van alle kanten op de kinderen af. Zij kunnen het vaak niet aan en daarom moeten ze ervaren dat vader en moeder nog geloven en vertrouwen hebben. Als wij zelf geen gelovige houding hebben zullen de kinderen dat ook nooit krijgen. De kiem van hun geloof ligt bij ons, volwassenen en opvoeders. Wanneer wij als ouders naar de kerk gaan omdat het moet, omdat het een plicht is, dan mag je toch niet verwachten dat de kinderen er vreugde in vinden. Kinderen voelen aan ouders hoe zij denken en zijn.

en voor de kinderen. De kapelaan helpt ons met het thema, meestal aansluitend bij de katechese op school, en dan gaan wij eraan werken.

In dat groepje heb ik ontdekt dat wij vroeger over veel dingen hetzelfde dachten, maar dat is voorbij. Ik besef nu, dat ieder mens uniek is. Wij zijn allemaal wel op weg, maar niet allen even ver gevorderd. Bij heel veel mensen is er gevoel van onbehagen en onzekerheid wat betreft de gelovige opvoeding van hun kinderen. Zij zwemmen met hun eigen benadering in het rond. Het houvast van vroeger is er niet meer. Dat heeft zijn tijd nodig. Ik zit er zelf ook mee. Toch praat je hier niet zo gemakkelijk over, behalve in zo'n groepje. Je herkent daarin iets van je eigen zorgen en problemen. In het groepje hebben we samenspel tot stand gebracht tussen ouders, school en kerk. Dat is erg fijn en een grote steun.

“Schamele pogingen” in Nieuw-Vennep

In de kerk

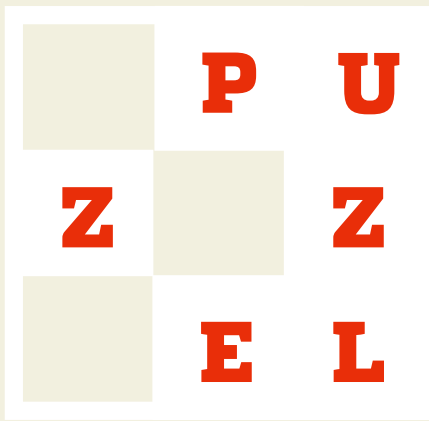
Ik merkte bij mijn kennissen en vrienden dat alle ouders deze problemen op hun eigen terrein uitvechten. Velen worstelden met hetzelfde probleem: hoe leer ik mijn kinderen bidden?

Bovendien verveelden de kinderen zich in de kerk in de liturgische diensten. Zij hadden niets te doen en daarom duurt het veel te lang. Dan werd er vaak ook nog gesproken in een taal, die kinderen niet verstaan. Zij denken heel concreet. Wij zijn toen met een groepje ouders, op verzoek van de kapelaan, gaan zoeken naar een vorm voor de eerste Heilige Communie. Daarmee is het begonnen, maar wij zijn doorgegaan en nu maken wij regelmatig diensten met

Druk

Ik maak mij als moeder wel eens bezorgd om het feit dat kinderen al zo veel moeten: zij moeten huiswerk maken, zij moeten naar fluitles, zij moeten naar een vriendinnetje, hebben een afspraak. Zij zijn de hele dag druk. Ongetwijfeld hebben zij dat van hun eigen ouders gezien. Ook mijn man en ik zijn de hele dag in de weer. Je moet ontzettend oppassen dat je in eigen gezin momenten van rust en bezinning instelt, anders gaan wij onder in de activiteiten. Door bij de dingen stil te staan en dieper op dingen in te gaan kunnen wij kinderen laten voelen dat er een God is, die ons in handen heeft. En dat is wat mijn man en ik toch echt willen proberen.

Onder de correcte inzendingen worden drie exemplaren verloot van **Pelgrims van hoop**, een uniek gebedenboek speciaal voor het jubeljaar 2025. Met persoonlijke meditaties en gebeden van prominente christenen voor het Heilig Jaar.

Puzzel vorig nummer

Moge het Jubeljaar voor allen een gelegenheid zijn om de hoop nieuw leven in te blazen.

Dat was de correcte oplossing van de kerstpuzzel 2024. De tekst was genomen uit de bul voor de afkondiging van het Gewone Jubileum 2025 *Spes non confundit* (= De hoop wordt niet teleurgesteld).

Uit de meer dan duizend inzendingen zijn de winnaars gekozen. Zij hebben de kerst-CD van Jan Smit inmiddels ontvangen. Van harte gefeliciteerd!

1		2	3	4	5		6
	SK	7				SK	
8	9	SK	10		SK	11	
12		13			14		
15				SK	16		
17		SK	18	19	SK	20	
	SK	21			22	SK	
23							

Horizontaal

- 1 Vastbinden met een snor
- 7 Erbij anders is een stroomstoot
- 8 Het is zwaar
- 10 Britse peuter
- 11 Daar wil je niet liggen
- 12 Het trio belt om de operatekst
- 15 In één woord een streek
- 16 Cool smeersel
- 17 Einde van een brief
- 18 Dit deel van het ziekenhuis is in orde
- 20 Volgens mij is dat een noot
- 21 Er zit drank op de envelop
- 23 Deze brandstof ligt voor het grijpen

Verticaal

- 1 Het winnende schaakstuk
- 2 Een Europees orgaan op een grammofoonplaat
- 3 Onze kerk doet het gelukkig met water
- 4 In naam van iedere vrouw
- 5 Papieren heilwens
- 6 Vergif voor jongen en meisje
- 9 Hier draait de film van een tweeslachtig rund
- 11 Hetzelfde onderwerp
- 13 Het is koud!
- 14 Kijkdoos
- 19 Schermclub
- 21 Hij wordt nooit moe
- 22 Gas en licht

Stuur uw oplossing (met vermelding van naam en adres) **vóór 1 maart** naar: Redactie SamenKerk, Postbus 1053, 2001 BB Haarlem. Of mail naar: samenkerk@bisdomhaarlem-amsterdam.nl

Gebed voor het Heilig Jaar 2025

Vader in de hemel,
moge het **geloof** dat U ons gegeven hebt in uw Zoon,
Jezus Christus, onze broeder,
en moge de vlam van **liefde** die in ons hart is ontstoken
door de Heilige Geest,
in ons de zalige **hoop** doen herleven op de komst
van uw Koninkrijk.

Moge uw genade ons onvermoeibaar maken
in het zaaien van evangelische zaden
die de mensheid en de kosmos van binnenuit omvormen.

Moge uw genade ons standvastig maken
in de zekere verwachting van een nieuwe hemel
en een nieuwe aarde,
wanneer de machten van het kwaad zijn overwonnen,
en uw glorie voor eeuwig zal worden geopenbaard.

Moge de genade van het Jubeljaar in ons,
Pelgrims van Hoop,
een verlangen doen herleven
naar de schatten van de hemel.

Moge diezelfde genade de vreugde en vrede
van onze Verlosser over de hele aarde verspreiden.

Aan U, onze God, te allen tijde gezegend,
zij glorie en lof in eeuwigheid. Amen.

Agenda

Wijzigingen voorbehouden

Januari 2025

T/m 25 januari Actie Kerkbalans 2025

Februari 2025

1 februari Bijeenkomst in ons bisdom wonende en werkende religieuzen (m/v) in Heemstede

2 februari Feest Opdracht van de Heer (Maria lichtmis) | Dag van het Godgewijde leven

11 februari Gedachtenis O.L.V. van Lourdes | Wereldziekendag

14 – 16 februari Tienerweekend BreakThrough (in Heiloo)

Maart 2025

5 maart Aswoensdag | begin van de Veertigdagentijd | verplichte vasten- en onthoudingsdag | start Bisschoppelijke Vastenactie (www.vastenactie.nl)

Hoe verzeker je
de gewelven van
de eredienst?

Elke kerk heeft een unieke betekenis. Stilte en reflectie gaan er hand in hand met vreugde en vieren. Zo'n plek waar de ziel thuiskomt is onvervangbaar. Maar niet onverzekerbaar, want met de specialistische kennis van Donatus wordt de herbouwwaarde van uw kerk nauwkeurig getaxeerd en verzekerd. Daarbij kunt u rekenen op deskundig preventieadvies. In geval van schade treden we daadkrachtig op en nemen we u veel werk uit handen. Zo blijft uw kerk verzekerd van een toekomst waar ook volgende generaties van kunnen genieten.

Nieuwsgierig? Ontdek meer op www.donatus.nl.

donatus

verzekert kerken en monumenten